

(સમય : બપોરે ૨ : ૦૦ થી ૫ : ૦૦)

સત્સંગ પ્રાણ - ૧ : પ્રશ્નપત્ર - ૨

સૂચના :- આ પ્રશ્નપત્રમાંથી થોડા-ઘણા પ્રમાણમાં પ્રશ્નો તા. ૪ માર્ચ, ૨૦૧૮ના રોજ લેવાનાર મુખ્ય પરીક્ષામાં પુછાશે. મુખ્ય પરીક્ષામાં જવાબવહીમાં વધારાનાં પાનાં જોડીને તેમાં લખેલા ઉત્તર માન્ય ગણાશે નહિ. પરીક્ષા કાર્યાલય, અમદાવાદની પૂર્વ મંજૂરી લીધા સિવાય, મૂળ પરીક્ષાર્થીના બદલે ‘લહિયા’, ‘ડમી રાઈટર’ કે ‘અન્ય વ્યક્તિ’ દ્વારા લખાઈને આવેલી પરીક્ષાની જવાબવહી રદ ગણવામાં આવશે. એકથી વધારે પ્રકારના જુદા જુદા અક્ષરોવાળા ઉત્તરો માન્ય નહિ ગણાય. છેકછાકવાળા જવાબો માન્ય ગણાશે નહીં. અસ્પષ્ટ અને ઉકેલી ન શકાય તેવા જવાબો માન્ય ગણાશે નહિ. અભ્યાસક્રમના પુસ્તકની છેલ્લી આવૃત્તિનો જ ઉપયોગ કરવો. પરીક્ષાખંડમાં પરીક્ષા દરમ્યાન કોઈ પણ પરીક્ષાર્થીએ મોબાઈલ ફોન તથા ઇલેક્ટ્રોનિક સાધનો જેવાં કે ટેબ્લેટ, લેપટોપ વગેરેનો ઉપયોગ કરવો નહિ તથા પોતાની પાસે રાખવા પણ નહિ.

વિભાગ - ૧ : બ્રહ્મવિદ્યાના અમૂલ્ય ગ્રંથો - તૃતીય આવૃત્તિ, જૂન - ૨૦૧૩

(કુલ ગુણ : ૧૦૦)

પ્ર.૧ આપેલા વિકલ્પોમાંથી ફક્ત સાચા વિકલ્પોની આગળ આપેલા ચોરસ ખાનામાં ખરાની (✓) નિશાની કરો. [૮]
નોંધ : એક કે એકથી વધારે વિકલ્પ સાચા હોઈ શકે. તમામ સાચા વિકલ્પ આગળ જ ખરાની નિશાની કરી હશે તો જ પૂર્ણ ગુણ મળશે, અન્યથા એક પણ ગુણ નહીં મળે.

૧. વચનામૃતના સંપાદકો

- (૧) ☐ શુકાનંદ સ્વામી (૨) ☐ શતાનંદ સ્વામી
(૩) ☐ બ્રહ્માનંદ સ્વામી (૪) ☐ નિત્યાનંદ સ્વામી

૨. ઐતિહાસિક પ્રમાણભૂતતા

- (૧) ☐ સંવત (૨) ☐ તિથિ
(૩) ☐ શહેર (૪) ☐ દેશ

૩. ‘સ્વામીની વાતો’માં બળપ્રેરક ઉપદેશ

- (૧) ☐ કોઈ દિવસ જીવમાં હીનપણું આવવા દેવું નહિ.
(૨) ☐ સંપ્રદાયનો આશરો થયો તે બળ રાખવું.
(૩) ☐ ભગવાનનો આશરો થયો છે તે જેવી તો કોઈ વાત જ નથી.
(૪) ☐ કથા સાંભળતાં મહિમા જણાશે તેમ દોષ ટળશે.

૪. સ્વામીશ્રીનું નીડર સ્પષ્ટવક્તાપણું

- (૧) ☐ નવલાખના આસામી શિવલાલ શેઠ (૨) ☐ લોધિકા દરબાર અભેસિંહ
(૩) ☐ આચાર્ય વિહારીલાલજી મહારાજ (૪) ☐ આચાર્ય દેવેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજ

પ્ર.૨ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો. [૬]

૧. ભારતીય ઋષિઓએ સર્વોચ્ચ લક્ષ્યની પ્રાપ્તિ માટે ક્યારેય શેને પ્રાધાન્ય આપ્યું નથી ?
૨. લોયા પ્રકરણનાં કેટલાં વચનામૃતો છે ?
૩. વાતોનું સામર્થ્ય જણાવતાં સ્વામીએ પ્રકરણ ૧/૩૦૨માં શું કહ્યું છે ?
૪. ચાર વેદોનાં નામ લખો.
૫. ગ. મ. ૩૩માં હરજી ઠક્કરે કયો પ્રશ્ન પૂછ્યો છે ?
૬. ‘કોઈક વખત આંખ હારી જવું નહિ.’ સ્વામીની વાત પૂરી કરો.

પ્ર.૩ પ્રમાણ પરથી વિષયનું શીર્ષક આપો. [૬]

ઉદાહરણ :- ગ. મ. ૩૫ - ‘આ મારી સર્વે ઈન્દ્રિયોની ક્રિયાને વિશે મને આત્માનું ક્ષણમાત્ર પણ વિસ્મરણ થતું નથી.’

ઉત્તર :- શ્રીજમહારાજનું દિવ્ય વ્યક્તિત્વ - વિચારશીલતા

૧. “ભગવાનમાં મનુષ્યભાવ રહી જાય તો કલ્યાણ ન થાય.”
૨. “જે તેજને વિશે મૂર્તિ છે તે જ આ પ્રત્યક્ષ મહારાજ છે.”
૩. “સર્વ કરતાં ઉપાસના સમજવી એ મોટું સાધન છે.”
૪. “જીવનો મોક્ષ કરવા મનુષ્ય જેવા થયા છીએ.”
૫. “ઉપરથી ભગવું, પણ જીવ ક્યાં ભગવો છે ? એવું હોય તે પણ જોવું.”
૬. “મોક્ષમાં વિઘ્ન ન આવે, એમ ઉપાય કરવો.”

પ્ર.૪ નીચે આપેલા વિષયો ઉપર મુદ્દાસર નોંધ લખો. (પંદરેક લીટીમાં) [૧૦]

૧. વચનામૃત : મૌલિક વ્યાખ્યાઓ અથવા
૨. ગુણાતીતાનંદ સ્વામી : બાળપણથી જ સહજ ત્યાગ
૩. સ્વામીની વાતો : વચનામૃતના ભિન્ન ભિન્ન ઉપદેશોનું તાત્પર્ય અથવા
૪. આજ્ઞાપાલનમાં ક્યાશ

પ્ર.૫ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ એક વિષય ઉપર વિસ્તૃત નોંધ લખો. (પચ્ચીસ થી ત્રીસ લીટીમાં) [૧૦]

૧. શ્રીજમહારાજ : ત્યાગનો ઈશક
૨. શ્રીજમહારાજની જીવોના કલ્યાણાર્થે જ વાતો

- પ્ર.૬ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ એક વિષય ઉપર મુદ્દાસર નોંધ લખો. (ત્રીસેક લીટીમાં) [૧૨]
૧. અજાતશત્રુ સ્વામીશ્રી ('ભગતજી નડિયાદમાં' થી 'ઉપદ્રવનું જોર વધે છે' સુધીના જ પ્રસંગો)
 ૨. ગોંડલ અક્ષરમંદિરની પૂર્વભૂમિકા અને મૂર્તિપ્રતિષ્ઠા ('અક્ષર દેરીની આરાધના' થી 'ઉપાસના કાંડ સમાપ્ત' સુધીના જ પ્રસંગો)
 ૩. બાળચરિત્રો દ્વારા વ્યક્ત થતી ડુંગર ભક્તની બહુમુખી પ્રતિભા ('દિવ્ય અવતરણ' થી 'વિદ્યા આરંભ' સુધીના જ પ્રસંગો)
- પ્ર.૭ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ બે ઉપર ટૂંકનોંધ લખો.
(દરેક ટૂંકનોંધમાં પાંચેક લીટીના બે પ્રસંગો લખવા) [૮]
૧. આચાર્યમાં પ્રિય યજ્ઞપુરુષદાસ ('સુરત મંદિરમાં સેવામાં' થી 'બ્રહ્મવિદ્યાનો અદ્ભુત વેગ' સુધીના જ પ્રસંગો)
 ૨. ભગતજીના મુખે યજ્ઞપુરુષદાસનો મહિમા ('વિજ્ઞાનાનંદ સ્વામીનો અક્ષરવાસ' થી 'ભગવાન તો ભક્તની સમીપમાં હંમેશાં રહે છે' સુધીના જ પ્રસંગો)
 ૩. પ્રેમરૂપી દોરીએ બંધાયેલા શાસ્ત્રીજી મહારાજ ('તાજપુરમાં ઉત્સવ' થી 'સ્વામીશ્રી ઈન્દોરમાં' સુધીના જ પ્રસંગો)
- પ્ર.૮ નીચે આપેલા પ્રસંગોમાંથી કોઈ પણ ત્રણ પ્રસંગ વર્ણવી મનન લખો.
(પ્રસંગવર્ણન આઠેક લીટીમાં તથા મનન ચારેક લીટીમાં લખવું) [૧૨]
૧. આપની ઈચ્છા આગળ જ્યોતિષનો મેળ નથી.
 ૨. શ્યામ હૈ હમારો ધન
 ૩. સુરતના હરજી ભગત
 ૪. સ્વામીશ્રીની કાર્યશક્તિ
 ૫. સર્વોત્તમ પ્રેમનું દર્શન
- પ્ર.૯ નીચે આપેલાં પાત્રોમાંથી કોઈ પણ એક પાત્રના પ્રસંગો વર્ણવી વ્યક્તિત્વનું આલેખન કરો. [૮]
૧. વિજ્ઞાનાનંદ સ્વામી ('અંતરથી સાધુ થા' થી 'ભગતજીના યોગમાં' સુધીના જ પ્રસંગો)
 ૨. બેચર કીસા (બોયાસણના) ('દિવ્ય દર્શન' થી 'સ્વામીશ્રીની રસઘન મૂર્તિ' સુધીના જ પ્રસંગો)

વિભાગ - ૩ : સ્વામીની વાતો - એકવીસમી આવૃત્તિ, સપ્ટેમ્બર - ૨૦૧૫

- પ્ર.૧૦ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો. [૪]
૧. ગાયના દૃષ્ટાંતે મહારાજનું સુખ ક્યાંથી આવે છે ?
 ૨. 'અર્થ સાધયામિ.....' કહીને સ્વામી કઈ સાખી બોલ્યા ?
 ૩. બ્રહ્મ રૂપ થવાનાં ક્યાં ત્રણ સાધનો છે ?
 ૪. સત્સંગ જાળવવો કઠણ છે તે કોણ જાળવી શકે ?
- પ્ર.૧૧ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બેના મુદ્દાસર જવાબ લખો. (પાંચેક લીટીમાં) [૬]
૧. આનંદ સ્વામી, મુક્તાનંદ સ્વામી અને સ્વરૂપાનંદ સ્વામીની સ્થિતિ કેવી કેવી હતી ?
 ૨. ભગવાનના સ્વરૂપને નિરાકાર કહેનારા ને જાણનારનું શું થશે ?
 ૩. શ્રીજીમહારાજ અને મોટા સંતની દૃષ્ટિ ક્યારે થાય ?
- પ્ર.૧૨ નીચે આપેલા કોઈ પણ બેના દૃષ્ટાંત અથવા પ્રસંગ વર્ણવી તેનો સિદ્ધાંત લખો. (કુલ આઠેક લીટીમાં) [૬]
૧. ગરુડની પાંખમાં મચ્છર
 ૨. સ્વપ્નમાં ઘોડાનો પગ ભાંગ્યો
 ૩. ચંદ્રમાના પ્રતિબિંબનું દૃષ્ટાંત
- પ્ર.૧૩ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ બે ઉપર અભ્યાસક્રમની 'સ્વામીની વાતો'નું પ્રમાણ આપી સમજાવો.
(આઠ થી દસ લીટીમાં) [૪]
૧. મુક્તાનંદ સ્વામી કહે છે 'ચૌદ લોક વૈકુંઠ લગી માયાની પાગી રે....'
 ૨. લોખંડના ડબ્બામાં પારસમણિ મૂક્યો હોવા છતાં ચિનાઈ કાગળના આવરણને લીધે ડબ્બો સોનાનો થતો નથી.
 ૩. વસ્તાખાયરને જીવાખાયર અને બુઢા ધાધલનો કુસંગ લાગ્યો તો શ્રીજીમહારાજને મળ્યા વિના જ ચાલ્યા ગયા.
 ૪. જો દીકરો મર્સિડીઝ ફેરવતો હોય, તો બાપની સંપત્તિ તો વધારે જ હોય ને ?

* * *

❏ અગત્યની જાહેરાત ❏ તમામ પરીક્ષાર્થીઓ આપણી સંસ્થાની નીચે દર્શાવેલી website - link પરથી જૂનાં વર્ષોનાં પ્રશ્નપત્રો તથા તેના ઉકેલપત્રો નિઃશુલ્ક ડાઉનલોડ કરી શકશે તથા તેની પ્રિન્ટ પણ કાઢી શકશે.

<http://www.baps.org/Satsang-Exams.aspx>